

rum

96

PROCENT AV
BYGGAVFALLET
I LOCUMS
PROJEKT
SORTERAS

»Skriv inte bara lampa trasig«, utan förklara i detalj vilken lampa det är, var den sitter, och hur det påverkar arbetet.« Sid 18

EMMA ÄR
VÄN MED
SIFFRORNA

INNERGÅRD
MED JAPANSK
INSPIRATION

Säker el

ROGER ARBETAR I LAGET
SOM ANSVARAR FÖR
MYNDIGHETSBSIKTNING

innehåll#1

Närakut i rekordfart

I kontakt med elnät_6

Vart tredje år ska alla elinstallationer i länets vårdfastigheter synas. Rum har mött några nyckelpersoner i det arbetet.

Utejobb året runt_14

Locum ansvarar för att utemiljön är vacker och säker runt länets vårdfastigheter. I Danderyd bjuds dessutom på en zeninspirerad innergård.

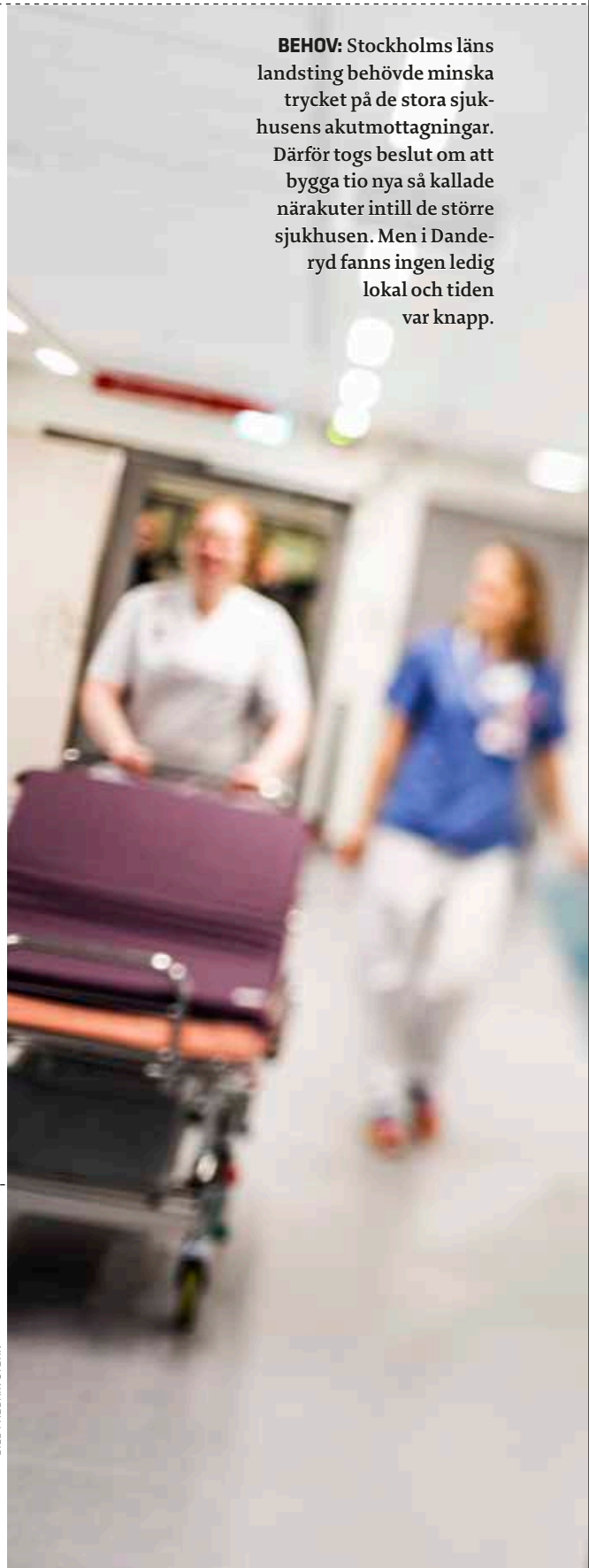
Energiskt arbete_17

Locum har överträffat kraven i sparplanen för minskad energianvändning. Det ingår i arbetet med att göra företaget klimatneutralt 2030.

Från hästskjuts till elbil_20

Tycker du att det är trångt på Stockholms gator? Det är inget mot vad det var för ett sekel sedan. Rum gör en hundraårig resa i Stockholmstrafiken.

BEHOV: Stockholms läns landsting behövde minska trycket på de stora sjukhusens akutmottagningar. Därför togs beslut om att bygga tio nya så kallade närakuter intill de större sjukhusen. Men i Danderyd fanns ingen ledig lokal och tiden var knapp.

rum > red

RUM (4 nr/år) ges ut av Locum AB. **ADRESS:** Östgötagatan 12, Box 172 01, 104 62 Stockholm. **TELEFON:** 08-123 170 00. **E-POST:** info@locum.se. **WEBB:** www.locum.se.
ANSVARIG UTGIVARE: Christina Hallberg. **REDAKTÖR:** Birgitta Holm Wahlberg, 08-123 173 54.
BILDREDAKTÖR: Carola Buretorp, 08-123 170 54. **PRENUMERATION:** prenumeration@locum.se.
PRODUKTION: Monte Rico AB, 070-730 00 80 och Birgersson Media. **EXTERN REDAKTÖR:** Tomas Eriksson. **GRAFISK FORM:** Birgersson Media. **TRYCK:** Trycks på miljövänligt papper hos miljöcertifierade tryckeriet Norra Skåne Offset. **OMSLAG:** Fredrik Stehn.

LÖSNING: Locum hittade nya lokaler åt urologmottagningen vid Danderyds sjukhus, därmed hade det skapats utrymme för en närakut. Projektet löpte sedan på i rekordfart. Den 1 februari, bara fem månader efter att urologmottagningen hade flyttat till sina nya lokaler, kunde den nya närakuten invigas i de lokaler som frigjorts. Och det var inte bara tidsplanen som höll, utan även budget och kvalitetskrav.

FELANMÄLAN
Belysning är bland det som felanmäls mest. Locum kundtjänst på www.locum.se.

ledare >

Lämnar över stafettpinnen!

ÅRET SOM GÅTT har varit framgångsrikt! Vi fortsätter på den inslagna vägen och håller fast vid de strategier som utarbetats under förändringsperioden 2016–2017. Vi har arbetat hårt för att vidareutveckla och göra vår fastighetsförvaltning systematisk och genomföra och styra de rekordstora byggprojekten. Investeringsnivån för 2017 uppgick till 3,2 miljarder kronor. Och 2018 kommer att bli ett minst lika händelse-rikt år!

JAG LÄMNAR NU ÖVER stafettpinnen till Locums nya vd och tackar för ett roligt och intensivt halvår. Här kommer en hälsning från Anette Henriksson till både medarbetare och kunder:

»Det är med stor glädje jag tar mig an uppdraget som vd för Locum – ett bolag med stor kompetens att förvalta och utveckla komplexa fastigheter. Resan till att bli en av Sveriges bästa fastighetsförvaltare 2020 är påbörjad på ett mycket bra sätt. Jag ska genom att vara lyhörd, ansvarstagande, tydlig och handlingskraftig hjälpa till att samla allas krafter för att vi ska lyckas! Den första tiden kommer jag att resa runt och lära känna medarbetare och kunder för att skapa mig en egen bild av värden och värdfastigheterna. Jag vill gärna ta del av era förslag, synpunkter och idéer för att Locum ska kunna bli ännu bättre!«

SÅ TILL DET HÄR numret av Rum:

I temat myndighetsbesökningar möter du olika personer med spännande roller. Hur tog man sig fram i Stockholm förr? Läs samtidshistorien om hur trafiken har utvecklats under 1900-talet. Kollektivtrafiken och bilens genombrott är viktiga milstolpar och både förr och nu står cykeln i fokus. Dessutom tar vi upp utemiljön vid värdfastigheterna och förklarar vad en APD-plan är.

OUCH TÄNK, SNART är våren i antågande! ❀

Anette Henriksson (t.v.) tar över stafettpinnen från tf vd Gunnel Forsberg.

- + Ny vd på plats.
- + Fortsatt förändringsarbete.
- + Glad påsk!

i korthet >

55 procent kvinnliga chefer

55 procent av cheferna på Locum är kvinnor. Det är resultatet av ett långsiktigt arbete med höga jämställdhetsmål, och en satsning på att rekrytera direkt från högskolorna.

– En jämställd rekrytering gör att vi får den bästa kompetensen, säger Christina Hallberg, HR- och kommunikationsdirektör.

KTH-studenter på studiebesök

En grupp KTH-studenter, och därmed potentiella Locummedarbetare, kom på ett uppskattat studiebesök på Södersjukhuset en kväll i februari. Där fick de berättelser kring Locums uppdrag i allmänhet och hur Locum arbetar vid Södersjukhuset i synnerhet. Besöket var resultatet av en inbjudan vid arbetsmarknadsdagarna BAD och LAVA.

Ökad närvaro på sociala medier

Locum har under 2017 ökat sin närvaro i sociala medier. Där berättas med sakkunskap, men också med glimten i ögat, om arbetet med förvaltning och projekt. – Vår strategi är att använda sociala medier för att stärka arbetsgivarvarumärket och göra det lättare att rekrytera, säger Åsa Berg, kommunikationschef.

✓ Koll på läget?

Faihaa Yaqub är en av de förvaltningsområdeschefer som frontar kampanjen.

KAMPANJ > FÖR NÖJDARE KUNDER

När Locum har koll på läget och informerar om sitt arbete kan hyresgästerna arbeta tryggt.

Locum har som mål att hyresgästerna år 2020 ska uppfatta företaget som en av landets bästa fastighetsförvaltare. Vägen dit går via ett systematiskt förvaltningsarbete, en väl fungerande fastighetsdrift, ett effektivt arbete i byggprojekt och tydlig kommunikation. Ett led i kommunikationen är kampanjen »Koll på läget«

som syftar till att visa och berätta vad som sker med fastigheterna, planer framåt, men också till att följa upp och berätta att Locum levererar.

»Koll på läget« förtydligar inte bara vad Locum utträttat och kommer att utträtta, kampanjen ger också en tydlig bild av företagets uppdrag och vad hyresgästerna kan förvänta sig. Denna tydlighet bidrar till att skapa nöjda kunder långsiktigt, enligt

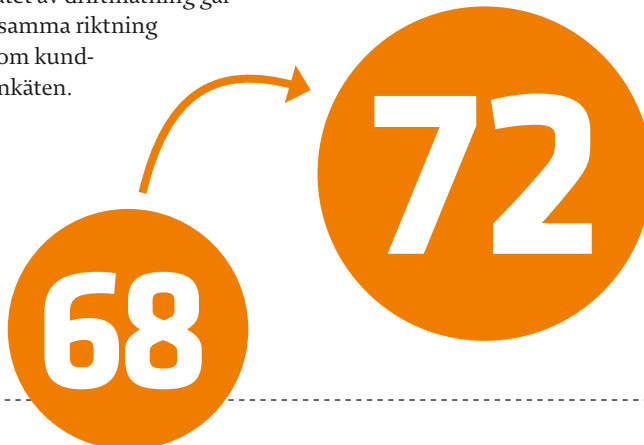
MÄTNING > FÖRBÄTTRAT BETYG FÖR DRIFTEN

Locum kan se flera framgångar i den årliga driftmätning som berättar hur nöjda kunderna är med drift- och markentreprenörerna. Som helhet har betyget, som mäts på en skala 1-100, stigit till 72 från 68 jämfört med mätningen 2016. Högt betyg får bemötande, nästan alla kunder tycker att det är lätt att få kontakt med Locums kundtjänst. Mätningen visar också på en klar förbättring när det gäller ärendehantering och att beställningar utförs i tid. Utomhusmiljön, snöröjning och halkbekämpning är områden där kunderna

vill se en förbättring. Även informationen kring driftens projekt bör förbättras.

– Det är roligt att se att resultatet av driftmätning går i samma riktning som kund-enkäten.

Det visar att vi är på rätt väg i vårt arbete, säger Sam Höglund, biträdande fastighetsdirektör.

3 frågor >

BILD KONSTENHETEN

Susanne Andersson Kopp, projektledare vid kulturförvaltningens avdelning för konst.

Hur väljs konsten i nya byggprojekt ut?

– När vi identifierat bra platser för konst i nya byggnader utlyser vi konstnärliga gestaltungsuppdrag genom kulturförvaltningen. Konstgruppen, med representanter för kulturförvaltningen, byggprojektet, arkitekter och vårdverksamheten, väljer sedan ut ett antal konstnärer som får jobba vidare med skissförslag.

Vilka funktioner kan konsten ha?

– Den ska skapa nya tankevärldar för patienter, besökare och personal, den bör väcka nyfikenhet hos alla åldersgrupper och bidra till en atmosfär av omsorg och trygghet. Konsten ska också kunna möta människor med vitt skilda bakgrunder och dessutom bidra till orienterbarhet i den komplexa vårdmiljön.

Vad är svårast i ert arbete?

– Att samordna byggnadsintegrerade konstverk med byggprojekten är alltid en utmaning, eftersom det är så många faktorer som konsten måste förhålla sig till när den blir en del av arkitekturen. Ett exempel är fasaden på den nya försörjningsbyggnaden vid Södersjukhuset där kraven har varit väldigt höga på montage och utförande. Ska resultatet bli bra krävs en samsyn från första början.

FEM PÅ REVISION

Varenda elinstallation på länets sjukhus synas i sömmarna vart tredje år. Det är en av många kontroller som görs löpande för att sjukhusen ska vara robusta och säkra. Vid en elrevision är det många olika personer och skilda professioner som samspelar.

TEXT Anna-Karin Andersson BILD Fredrik Stehn

KERSTIN ANDERSSON
Undersköterska och
logistikansvarig på
Neonatalavdelningen
på Karolinska
universitetssjukhuset
i Huddinge.

**ROLL VID
ELREVISIONER**
Värnar om att elen
på avdelningen
används varsamt och
felanmäler löpande
elbrister för att
lokalerna ska
vara i bra skick
elmässigt.

»Jag felanmäler alltid när jag upptäcker lösa uttag eller sladdar som riskerar att köras över.«

Kuvöser, värmande vatten madrasser, medicinpumpar och andningsapparater. Intensivvård av små barn kräver enormt mycket eldriven teknik.

Hos oss på neonatalavdelningen är säker strömförsörjning livsviktigt.

Av den anledningen tror jag att personalen hos oss är extra medveten om att alla elinstallationer behöver skötas och underhållas för att vara i ett bra skick. När det kommer nya till oss informeras de alltid om vikten av att tänka på hur elen ska användas.

Inför en elrevision informeras vi på avdelningen om när kontrollen ska göras och får en checklista över de saker som ska undersökas. Den går jag alltid igenom och åtgärdar i förväg sådant som annars skulle kunna ge ett nedslag i besiktningens protokoll. Jag blir inte personligen besviken om det ändå framkommer fel, men

det är klart att det känns bäst om allt är okej.

Även om vi ser till att vara aktsamma så jobbar vi på en stor avdelning där det händer mycket och det är oundvikligt att elinstallationer går sönder eller krånglar ibland. Jag felanmäler alltid när jag exempelvis upptäcker att uttag sitter lösa eller att sladdar riskerar att köras över, och jag pratar med kolleger om vikten av att de påtalar brister när de upptäcks.

Jag tror att alla som jobbar här har förståelse för att elrevisionerna görs för att garantera vår verksamhets säkerhet. Men trots att det är en förannmäld fastighetsinspektion är det betydelsefullt att den görs med hänsyn till familjerna som är på avdelningen. Det känns bra för oss att veta att den som utför besiktningen är införstådd med att det kan vara känsligt att gå in till vissa rum, att det finns en flexibilitet och lyhördhet.«

**PETER
ENGSTRÖM**

Besiktnings-
ingenjör hos
företaget
Sweco.

**ROLL VID
ELREVISIONER**

Den som utför
själva elinspek-
tionerna och för
protokoll över
de brister som
upptäcks.

»Elrevisionerna syftar till att upptäcka saker som kan leda till brand, orsaka driftstörningar eller skada människor.«

Jag använder flera av mina sinnen när jag går runt och inspekterar elen, som lukt, syn och känsel. Jag kan se om exempelvis armatur, elledningar och strömbrytare är i ett bra skick och är korrekt installerade. Men jag behöver också då och då känna på installationerna, för att ta reda på om något sitter löst eller är varmt. Plast och metall som överhettats kan också avge en lukt som kan vara ett varningstecken. I teknikväg har jag hjälp av en värmekamera för att kontrollera temperaturen i elcentraler.

Jag noterar alla brister jag upptäcker i elbesiktningsprotokollet och värderar hur angeläget det är att det åtgärdas. Ärendets prioritet styrs av var elfelet sitter, hur känslig verksamheten är. På en operationssal är kraven exempelvis högre än i en kontorsbyggnad.

Jag letar aldrig fel bara för sakens skull. Elrevisionerna syftar till att upptäcka saker som kan leda till brand, orsaka driftstörningar eller skada människor. Det är betydelsefullt att kontrollerna verkligen fyller sin viktiga funktion och inte görs godtyckligt. Protokollet ska inte innehålla något som är ovidkommande.

Sjukhus är mer installationstäta än andra fastigheter. Man kan inte komma och gå hur som helst. Att det fungerar bra bygger på samarbetet med Locum som i förväg informerat om när och varför jag kommer och driftpersonalen som hjälper till med att exempelvis öppna upp vissa låsta utrymmen. Och så underlättar det om sjukvårdspersonalen har överseende med att jag går runt och kontrollerar och har förståelse för att inspektionen är betydelsefull.«

MIKAEL BERGMAN
Locums teknikförvaltare på
Karolinska Huddinge.
ROLL VID ELREVISIONER
Följer upp besiktnings-
protokollen för att
säkerställa att statusen
på sjukhusets elinstal-
lationer är god.

»Det är lite som när man besiktigar bilen, det ger en garanti för att fordonet är trafiksäkert.«

▶▶ På ett så här gigantiskt sjukhus, till ytan lika stort som Gamla stan, pågår det alltid en elrevision i någon del av fastigheten. Det är tack vare elrevisionerna som jag kan gå i god för att elinstallationerna i huset är i gott skick. Det är lite som när man besiktigar bilen, det ger en garanti för att fordonet är trafiksäkert.

Besiktningsprotokollen ger mig också information om vilka förebyggande åtgärder

som kan behövas. Om en viss typ av anmärkningar återkommer kan det ju signalera att någon rutin eller arbetssätt bör ändras. Ett välfungerande löpande underhåll av elinstallationerna utgör grunden i det här arbetet. Men det är ett orealistiskt mål att det skulle gå att syna varje eluttag och jordfelsbrytare i huset utan att hitta ett enda fel.

Omfattande ny- och ombyggnationer är en utmaning som påverkar alla arbeten, även

de olika revisionerna. Inför en kontroll av något slag blir det min roll att se till att alla känner till hur man kan anpassa sig till byggprojekten.

Jag är ganska ny på tjänsten som teknikförvaltare så det känns extra spännande för mig att få ta del av besiktningsprotokollen. Själv är jag gammal elektriker i grunden så att förstå innehållet i dem är inget problem. Det är knepigare att lära sig var alla skrymslen på sjukhuset finns. Det har hänt att jag gått vilse på jobbet.«

**ROGER
FREDRIKSSON**

Arbetsledare el på
L&T, driftentreprenör
på Karolinska
Huddinge.

**ROLL VID
ELREVISIONER**

Åtgärdar brister
och sköter det
löpande under-
hållet av elen
i fastigheten.

»Av de saker som ska åtgärdas efter en elbesiktning går jag framför allt i gång på de där finurliga lösningarna.«

» Det är alltid spännande att ta del av protokollen efter en elbesiktning, att få se vilka kluriga brister som upptäckts. Elnät kan döljas över ett undertak eller bero på komplexa problem. Vid kontrollbesiktningar kartläggs saker som kan vara svåra för oss som sköter den dagliga driften att observera.

Av de saker som ska åtgärdas efter en elbesiktning går jag framför allt i gång på de där

finurliga lösningarna. En elrevision ledde exempelvis nyligen fram till att vi kunde förbättra belysningsystemet i en av våra byggnader som tidigare inte fungerat optimalt. Det är såklart extra kul när säkerhetsrutinen som en bonus för med sig att installationerna uppgraderas.

Det händer att det blir anmärkningar på att en gruppförteckning till en elcentral med säkringar är skriven för hand i stället för i ett digitalt dokument. Det är inte ett lika lustfyllt

jobb att skriva in anmärkningen i de digitala systemen, om jag ska vara ärlig. Jag anser att alla elinstallationer ska dokumenteras ordentligt och att det ska uppdateras vid ombyggnationer. Att göra det i efterhand innebär mer jobb och därmed större kostnader.

För mig som ansvarar för att sköta elunderhållet på ett sådant här stort sjukhus ger revisionen trygghet i jobbet. Det är en viktig kontroll.«

BÖRJE HJORTH
Elsäkerhetsansvarig
på Locum
**ROLL VID
ELREVISIONER**

Har det övergripande
ansvaret för att planera
och följa upp alla
elrevisjoner på de sjuk-
husfastigheter som
Locum förvaltar.

»Jag har det övergripande ansvaret och ser till att elrevisionerna påbörjas, genomförs och följs upp enligt plan.«

» Ett blinkande lysrör kanske inte verkar så alarmerande, men utgör en stor brandrisk. När armaturen försöker tändas hela tiden kan den nämligen överhettas. I min roll som elsäkerhetsansvarig på Locum vill jag öka förståelsen för hur elektricitet kan utgöra faror. Förutom att jag organiserar elrevisionerna på de sjukhus vi förvaltar är det betydelsefullt för mig att nå ut med syftet med dem. Jag vill förklara hur vi alla som vistas i lokalen kan bidra till att minimera att bristerna över huvudet taget uppstår.

Vid elrevisjoner har jag ett övergripande ansvar och är den som ser till att de påbörjas, genomförs och följs upp enligt plan. Större sjukhus delas in i flera olika etapper som undersöks var för sig. Eftersom respektive avgränsad del enligt lag ska kontrolleras

var tredje år har jag koll på flera pågående revisioner parallellt. För de etapper som är i startskedet innebär mitt jobb bland annat att informera verksamheten om hur elkontrollen kommer att gå till. För de elrevisionsprojekt som är i slutfasen medför min roll att tillsammans med förvaltningen se över hur åtgärder ska fördelas och vem som ska utföra vad. Vissa fel kan ha orsakats, och ska åtgärdas, av hyresgästen.

Att nödvändiga åtgärder vidtas i rätt tid säkerställs tack vare att Elektriska nämnden får tillgång till alla besiktningsprotokoll och får information om när felen rättats till. Om någon anmärkning på elen inte åtgärdats i utsatt tid upplyser Elektriska nämnden mig om det. Det ger mig en bra överblick, och det är skönt att ha den kontrollinstansen i ryggen.«

ETT ANSVAR FÖR ALLA

Elrevisionsbesiktningar utgör en viktig kontroll. Locum, driftentreprenören och hyresgästen ansvarar på olika sätt för att åtgärda uppkomna elfel och för att gemensamt förbygga brister.

TEXT Anna-Karin Andersson BILD Olof Holdar

Enkelt uttryckt skulle man kunna säga att Locum ansvarar för all el i sjukhusfastigheterna fram till det att den når fram till eluttagen inne i lokalerna. I uppdraget som fastighetsförvaltare ingår exempelvis att se till så att kraftförsörjningen till alla byggnader sker utan avbrott och att reservkraften fungerar som den ska om den ordinarie matningen av ström skulle få problem.

I Locums uppdrag ingår också att ställa krav på hur elen nyttjas och underhålls. När Locum upphandlar driftentreprenörer är det därför tydligt vad som gäller inom elområdet.

– Att man följer Locums styrdokument och anvisningar vid alla typer av elarbeten och vid nyinstallationer är viktigt för att vi ska kunna upprätthålla säker eldrift i alla våra anläggningar, säger Thomas Ahlberg, teknikchef på Locum.

Driftentreprenören ansvarar med andra ord för att se till så att de elektriska installationerna inne i sjukhusfastigheten fungerar som det är tänkt. Vid sina ronderingar eller när de anlitas för att åtgärda anmälda fel ser de till att rätta till sådant som besiktningsingenjören annars skulle ta upp i protokollet.

Driftentreprenörernas elektriker är som löpande kontrollanter, som i den vardagliga verksamheten ser till att all el är i ett gott skick.

Även hyresgästen har ett ansvar genom att se till så att de använder elen på ett korrekt sätt. Om sladdar kläms i dörröppningar eller apparater ansluts genom skarvsladdslösningar finns risker för kortslutningar och överbelastningar.

– Det är viktigt att personalen som jobbar i sjukhusen känner till att man ska vara försiktig med hur elen hanteras. De är också betydelsefulla i arbetet med att hitta elfelen innan de utgör en fara. De som dagligen är inne i ett vårdrum har ju störst chans att tidigt upptäcka ett uttag som sitter löst, till exempel. Att felanmäla elbrister och be om råd och hjälp när det gäller el kan i princip aldrig göras i onödan, säger Thomas Ahlberg.

När en elrevision gjorts går Locum och driftentreprenören gemensamt igenom protokollet och fördelar vem som ska rätta till felen utifrån parternas respektive ansvarsområde. Otillåtna eldragningar och uttag som sitter löst för att man varit ovarsam när sladdar ryckts ut hör till vanliga brister som hyresgästen ansvarar för att åtgärda. ❀

Thomas Ahlberg.

»ATT FELANMÄLA ELBRISTER OCH BE OM RÅD OCH HJÄLP NÄR DET GÄLLER EL KAN I PRINCIP ALDRIG GÖRAS I ONÖDAN.«

Rasmus Bjurvall testar en brandvarnare i en av de myndighetskontroller som kontinuerligt genomförs i de fastigheter som förvaltas av Locum.

Den som upptäcker ett elfel bör omedelbart anmäla det till Locums kundtjänst.

DOKUMENTERADE KONTROLLER

För att sjukhusen ska vara robusta och säkra ställer myndigheterna krav på att olika system ska kontrolleras med givna tidsintervaller. Kontrollerna dokumenteras, de flesta i Locums besiktningsdatabas. Uppgifterna kan användas om tillsynsmyndigheten vill få inblick i fastigheternas skick. Databasen ger också värdefull information för Locum, om exempelvis en anläggning i upprepade kontroller visat sig ha brister. Det ger vägledning om att riktlinjer och styrdokument bör ändras eller att det finns skäl att byta leverantör av material eller tjänst. Vissa besiktningsprotokoll hanteras externt, som elrevisionerna som administreras av Elektriska nämndens egna system och hissbesiktningar av externa certifierade företag.

KONTROLL FÖR SÄKRA SJUKHUS

Andra kontroller som görs för att maximera sjukhusens säkerhet:

- **VARJE MÅNAD** Reservkraftsprov.
- **VARJE ÅR** Brandlarm, brandsläcknings-system, fastighetsnät, medicinska gaser, personhissar.
- **VARTANNAT ÅR** Lyftanordningar, portar, varuhissar.
- **VART TREDJE ÅR** Elrevision, Obligatorisk ventilationskontroll (OVK), tillgänglighet, tryckkärl.

ELEKTRISKA NÄMNDEN

Elektriska nämnden, EN, är en uppdragsenhet inom Brandskyddsföreningen. EN anger kraven som ska uppfyllas för att en fastighet ska vara säker ur elsynpunkt. Det är också de som anger hur besiktningsingenjören ska kontrollera en fastighet vid en elrevision och hur protokollet ska skrivas. Vid en elrevision tar Elektriska nämnden del av besiktningsprotokollet och följer upp att de brister som upptäcks åtgärdas inom den tidsram som angetts i protokollet.

Elrevisioner ska enligt svensk standard utföras vart tredje år och syftar till att upptäcka sådant som skulle kunna leda till:

- brand
- att eldriften störs eller faller bort
- fara för någon människa.

TIPS!

Här är Locums råd för hur du kan bidra till att minimera anmärkningarna i besiktningsingenjörens protokoll:

- **Undvik skarvsladdar.** Förlängningsladdar kan lätt hamna i kläm eller gå sönder och då bli strömförande eller orsaka att säkringen går. Varje eluttag har en uppskattad belastning och om man från uttaget ansluter fler lampor eller apparater än vad som är tänkt rubbas elsystemet. Be hellre om att sätta in fler uttag när behovet uppstår.
- **Felanmäl elfel.** Vårdpersonalen som vistas i lokalerna varje dag är oftast de som upptäcker elfelen först. Genom att felanmäla bidrar man till att underhålla fastigheten och förebygger större fel längre fram.
- **Säkra anslutningar.** Försäkra dig om att apparaterna har säkra anslutningar. En kaffebryggare som skadats eller saknar timer får en anmärkning vid en elrevision. Likaså portabla extra värmeelement och fläktar som satts in med anslutningskablar som inte uppfyller säkerhetskraven.
- **Kolla styrdokumentet.** Ska det byggas om eller göras någon justering som innefattar förändringar med elen, titta på Locums styrdokument som ger vägledning kring elinstallationer. Fråga gärna driftentreprenören eller Locums elspecialister.

Mjuk oas bland hårda huskroppar

Körsbärsblommor, natursten och höga vajande gräsplymer. En av innergårdarna vid Danderyds sjukhus har influenser från Japan och har blivit en uppskattad oas för personalen att ta en paus på.

TEXT Anna-Karin Andersson BILD Olof Holdar och WSP

Fasaderna till Danderyds sjukhus är höga och raka och de räta vinklarna är många. När Christina Leander, landskapsarkitekt och uppdragsledare på företaget WSP, fick i uppdrag att göra om en av sjukhusets innergårdar ville hon hitta en motvikt till det.

Hon har låtit gården få mjuka former med inspiration från japanska zenträdgårdar, som är kända för att ha en lugn inverkan. De välvda gångarna, det behagliga trädäcket och markytor täckta med fetbladsväxter är exempel på inslag som ger en kontrast till de hårda huskropparna.

Det är Locum som initierat projektet och det finns flera syften med innergården. Den ska dels vara fin att titta på från de många sjukhusfönster som vetter mot den, dels användas som en trivsamt plats att ta en paus på för bland annat sjukhuspersonalen. Innergården

anlades våren 2017 och har under sitt första år hunnit skifta i olika skepnader.

– På våren lyser daggkåpan limegult och bollökarna är knallila. Under sommaren blommar sedumen och när det blir höst doftar katsuraträdet sött som sockervadd. Under höst- och vintersäsongen är det högväxande gräset belyst för att förstärka effekten av dess vippor som vajar för vinden. Även om man inte går ut på gården när det är kallt och mörkt så ska den vara ett vackert blickfång, säger Christina Leander.

Att just variera växtligheten och hitta lösningar så att innergården är levande under hela året, var en viktig aspekt när skisserna togs fram. Bortsett från de allra snögaste perioderna är det alltid någon del av gården som fångar ögat.

En svårighet Christina Leander och hennes kolleger behövde förhålla sig till var att gården vilar på bjälklag. Det finns flera så kallade lanterniner, likt fönster på marken som släpper in dagsljus till underliggande våning. Gräs och buskage har placerats för att de inte ska vara iögonfallande men ändå behålla sin funktion. Att gården är placerad som på ett tak innebär även att gården inte får väga för mycket.

– Vi har valt markväxter som kräver ett litet jordlager. Runt träden har vi byggt upp som mjuka kullar för att de ska få fäste, fukt och näring.

Ytterligare en utmaning är att innergården inte bara kan nås från två olika dörrar inifrån sjukhuset utan även har en passage mot en allmän parkering nära huvudentrén. Möblemangnet är därför inte löst utan fastmonterat. Sittgrupperna är placerade så att det finns lägen i både sol och skugga under olika tider på dagen.

– Trots det ska man få lite av en hemmakänsla på innergården. Man ska kunna glida ut i sina arbetstofflor, eller barfota, som på en altan. Det ska vara rofyllt. Det här är som en oas att sänka axlarna i, i en fastighet fylld av aktivitet, säger Christina Leander. ❁

Innergården vid Danderyds sjukhus har inspirerats av japanska zen-trädgårdar, med mjuka former som utgör en motvikt till de höga, raka husen.

Snöröjning och halkbekämpning är viktiga uppgifter för att skapa en bra och säker utemiljö.

Jobb året runt

För att utemiljöerna som hör till Stockholms läns vård- fastigheter ska vara funktionella och skapa trivsel behöver de tas om hand året om. Locum har ritningar, beskrivningar och planer för skötseln under de olika årstiderna. Arbetet utförs av upphandlade markentreprenörer.

TEXT Anna-Karin Andersson **BILD** Olof Holdar, Carola Buretorp & Mikael Ullén

VINTER

Att snöröja vintertid är markentreprenörernas främsta uppgift. Ritningar över sjukhusområdena anger var det först måste plogas och sandas. Prioriterade områden är bland annat gångvägar från kommunal gata fram till entréer och vägar från garage eller parkeringsplatser. Att bekämpa halka är en viktig del och krävs även då regn kan ha kylts på och bildat isigt underlag. Precis som under resten av året behöver sopkorgar tömmas och marken städas från fimpar och annat skräp.

VÅR

När våren kommer ska sand och grus sopas bort från gångvägar och andra markytor, gärna när det är blött på marken så att det dammar så lite som möjligt. Till påsk planteras årets första omgång med blommor i de stora urnorna runt entréerna. Fjölårslöv som kan ha blåst in krattas upp. De lösa utemöblerna placeras ut. Vägpartier som kan ha skadats under vintern lagas. För att det ska kännas fräscht och fint brukar det även göras en extra vårstädning utvändigt.

SOMMAR

Under sommaren är arbetet med utemiljöerna som mest intensivt och personalstyrkan behöver förstärkas. Gräsmattorna ska klippas så att det aldrig växer sig högre än maximalt 80 mm och de gräspartier som betraktas som prydnader ska vattnas för att hållas gröna. Till midsommar planteras nya blommor i urnorna. Rabatterna rensas med jämna mellanrum fria från ogräs och buskar ska ansas och träden beskäras med mera. Skötselbeskrivningarna för växterna är extra betydelsefulla sommartid.

HÖST

När träden har tappat sina löv samlas dessa upp och forslas till avsedda lämningsplatser. Det görs inte bara av estetiska skäl även av säkerhetsskäl eftersom blöta löv utgör en halkrisk. Löven på gräsmattor klipps ner för att bli gödsel. De utemöbler som inte är fastgjutna bärs in till magasineringsplatser och skrapas fria från mossa, repareras vid behov och oljas in för att vara rustade för kommande år. Det blir nu även dags för säsongens sista plantering, då urnorna pryds med bland annat ljung, astrar och kålblommor.

MILJÖARBETE I SIFFROR

(mål inom
parentes)

- Effektivisering av energi i procent jämfört med 2011: **12** (8).
- Andel godkända byggprodukter enligt byggvarubedömningen, i procent: **94** (95 eller högre).
- Andel sorterat byggavfall, i procent: **96** (90 eller högre).

miljö >

BILD MIKAEL ULLÉN

Miljöarbete går i mål

Elisabeth Teichert.
BILD OLOF HOLDAR

Locum har minskat sin energianvändning, utvecklat arbetet med materialval och prisats för arbetet inom Miljöbyggnad. Det är några av framgångarna i 2017 års miljöarbete.

Dessa framgångar bidrar till att Locum ligger i fas med planen att vara klimatneutralt till år 2030. När det gäller energianvändning går det till och med bättre än planerat. Målet för 2017 var att användningen skulle ligga åtta procent lägre än vad den var 2011.

– Men vi landade på minus 12 procent jämfört med 2011. Det är en positiv ögonblicksbild, men vi kan inte luta oss tillbaka, utan behöver fortsätta att arbeta för att den här trenden ska hålla i sig, säger Elisabeth Teichert, miljöchef vid Locum.

En viktig framgångsfaktor har varit ett löpande driftoptimeringsarbete, som ses som huvudsaklig orsak till exempelvis den 4-procentiga minskningen av energianvändningen vid Södersjukhuset. Andra framgångsrika energisparprojekt har varit en anläggning som tar hand om spillvärme från en

kylanläggning vid Karolinska sjukhusområdet och bytet av en ångpanna vid Huddinge sjukhusområde.

Men i grunden handlar energibesparing, liksom det mesta inom miljöarbetet, om att många bäckar små blir en stor å. Så när arbetet blir ett riktigt bra och systematiskt lagarbete när man framgång.

– Energimål sätts per fastighet i

VI GÖR MEDVETNA VAL FÖR ATT SKAPA BRA INOMHUS- MILJÖER OCH UND- VIKA FÖRORENINGAR

energiplaner som beskriver fastigheternas energimål och hur de ska nås. Energisparåtgärder identifieras bland annat från energikartläggningar, som är ett strukturerat arbetssätt för att kartlägga energianvändning och identifiera åtgärder för att minska den. Andra sätt att identifiera energisparåtgärder kommer från exempelvis fastighetsdrift, obligatoriska ventilationskontroller, planerat underhåll och investeringsprojekt.

Locum ställer höga miljökrav på de material och produkter som används och byggs in, enligt Elisabeth Teichert.

– Vi använder verktyget »Byggvarubedömningen« i byggprojekt vilket säkerställer att byggprodukter och dess innehåll kontrolleras och kan identifieras om de i framtiden visar sig innehålla ämnen som har hälso- och miljöskadliga effekter. Under 2017 var 94 procent av materialet accepterat eller rekommenderat enligt byggvarubedömningen, säger hon.

Locum kan också visa framgångar när det gäller arbetet med Miljöbyggnad, ett certifieringssystem som hanteras av Sweden Green Building Council. Södertälje sjukhus var en av tre finalister när Årets miljöbyggnad skulle utses. Fler byggnader kan i framtiden aspirera på titeln.

– Just nu är nio projekt registrerade för att klassificeras inom Miljöbyggnad, åtta av dem siktar på att klassas som Miljöbyggnad Guld, ett som silver, berättar Elisabeth Teichert. ❁

/ TOMAS ERIKSSON

Webben vinner

Locums satsning på att flytta felanmälningar och beställningar till webben har varit framgångsrik. Från 2016 till 2017 ökade antalet ärenden på webben med 47 procent. **TEXT** Niclas Carron **BILD** Olof Holdar

Göran Daghjort, medarbetare vid kundtjänsten på Locum, tvekar inte.
– Alla vi träffar ser fördelarna med att anmäla via webben, säger han.

Han har uppdraget att informera och utbildna den vårdpersonal som ska göra felanmälan och beställningar hos kundtjänsten. När januari var över hade utbildningar genomförts vid samtliga större sjukhus i länet.

Den här dagen befinner han sig på örönäsa-hals-kliniken på Karolinska universitetssjukhuset i Solna, som förhållandevis ofta gör felanmälningar.

– Vi har ofta problem med stopp i avloppen och läckor i duschar och tvättställ, berättar avdelningssekreteraren Marie S Norberg när hon träffar Göran Daghjort.

Marie S Norberg förklarar att hon redan börjat använda webben för att göra anmälningar, men att hon tycker att det är bra med en personlig guidning för att lära sig mer om systemet.

Så Göran Daghjort visar de olika fälten som ska fyllas i. Han påpekar att en viktig uppgift att är lägga in det så kallade karmnumret – rumsnumret på dörrkarmen – för att driftteknikern snabbt ska kunna hitta rummet. Han trycker också på vikten av att beskriva felet så noggrant som möjligt.

– Skriv inte bara »lampa trasig«, utan förklara i detalj vilken lampa det är, var den sitter, och hur det påverkar arbetet på avdelningen. Det är viktigt för att vi på kundtjänst ska kunna prioritera åtgärderna.

– Dessutom kan vi se hur ofta det uppstår enskilda fel och jobba preventivt. Om det är

vanligt med stopp i avloppet på ett ställe kanske vi behöver gå in och filma ledningarna, förklarar han.

Göran Daghjort berättar också att den som anmäler och vill veta vad som händer med ärendet ska ange sin e-postadress i formuläret för att få återkoppling via e-post.

Efter genomgången konstaterar Marie S Norberg att hon känner sig bekväm med att använda anmälningsformuläret, men att hon också fått lära sig nya saker.

– Det känns bra att kunna följa ärendet, att till exempel ha möjlighet att gå bakåt för att se historiken på anmälningar och åtgärder. Dessutom har jag fått veta att man kan gå in på Locums webbplats och få en överblick på aktuella störningar på hela Karolinska Solna, konstaterar hon.

Den enda situation när webben inte i första hand ska användas är när det är ett akut läge, poängterar Göran Daghjort.

– Om hela avdelningen är strömlös, om det är översvämning eller fara för liv, då ska ni alltid ringa kundtjänst.

Anna Larsson, kundtjänstchef på Locum, säger att webbanmälningarna gör jobbet mer effektivt.

– Tack vare att vi har fler och fler kunder som lägger sina icke akuta arbetsorder på webben så går det betydligt snabbare att hantera de ärenden som kommer in till kundtjänst.

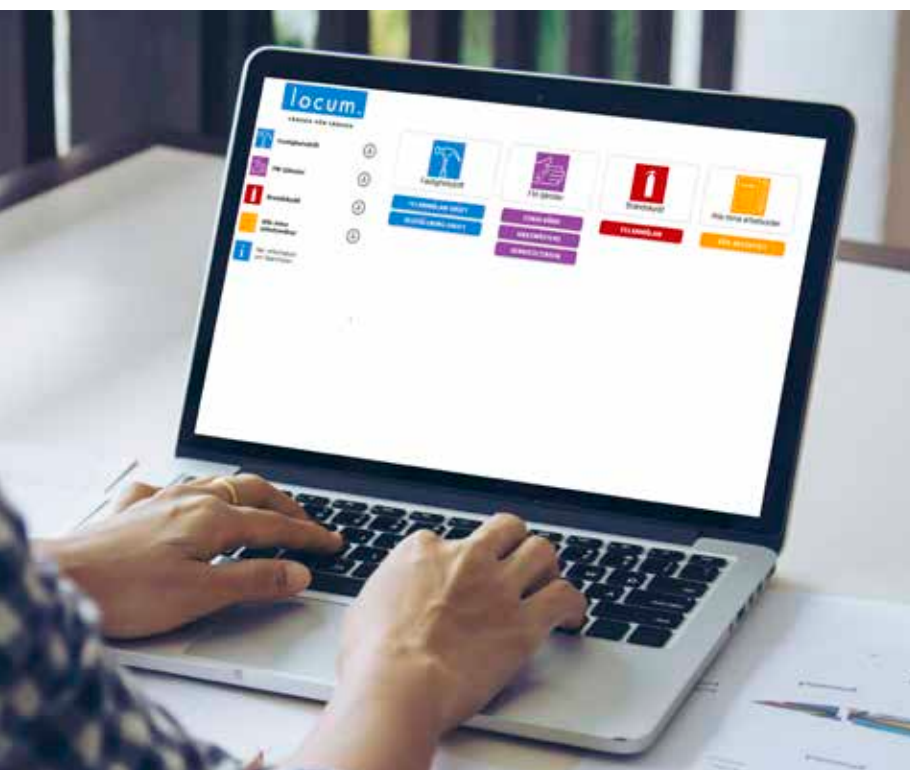
– Vi frigör dessutom tid för medarbetarna. Därmed kan vi leverera korta kötider när en kund ringer in med ett akut ärende, säger Anna Larsson. ❀

»Alla vi träffar ser fördelarna med att anmäla via webben.«

Marie S Norberg är glad över att ha fått en personlig guidning av Göran Daghjort kring hur man jobbar bäst med felanmälningar på webben.

Allt fler felanmäler på webben. Därmed kan icke akuta ärenden hanteras snabbare, samtidigt som kundtjänst får ännu kortare kötider.

KUNDTJÄNST I SIFFROR 2017

- Antal inkommande samtal: 38 620.
- Antal inkommande webbborder: 21 069.
- Flest kunder ringer mellan 08.15 och 10.30 på vardagar.
- Tisdagar och onsdagar ringer de flesta kunder på morgonen.
- Minst inringningar sker under fredagar.
- Från 2016 till 2017 ökade ärenden som handläggs via webben med 47 procent.
- De vanligaste ärendena som kommer in till kundtjänst handlar om stopp i avlopp och lampor som gått sönder.

VIKTIGT VID WEBBANMÄLAN

- Mycket information – ju mer information det finns i beskrivningen, desto snabbare går det för en tekniker att hitta felet. Till exempel: Vad är det för sorts fel och hur påverkar det er avdelning?
- Ange karmnummer – det fungerar som en karta för teknikern, som därmed kan hitta felet snabbt.

**VID AKUTA
FEL RING
KUNDTJÄNST
08-123 172 00**

Resa i tiden

Det har alltid varit trångt på Stockholms gator. När vi ibland talar om trafik kaos är det ett intet i jämförelse med hur det såg ut vid förra sekelskiftet. Det var en kaotisk tid när den gamla smutsiga och trånga staden skulle moderniseras.

TEXT Gunnar von Sydow **BILD** Landstingsarkivet, Trafikförvaltningen, Olof Holdar

Ar 1900 var inte bara det nya seklets första år, det har också kommit att symbolisera det framväxande moderna samhället med ökad demokrati och levnadsstandard. Inte minst märks det på hur trafiken utvecklades.

Från 1800-talets slut hade Stockholms smala gator ärvt en myllrande trängsel av fotgängare, kärror, droskor, hästskjutsar – och allt fler spårvagnar. Kollektivtrafiken hade startat redan på 1830-talet med hästomnibussar, sedan 1877 fanns hästdragna spårvagnar, till och med en ångdriven

linje för att klara Hornsgatans backe som hästarna inte maktade med. År 1901 kom den första eldrivna spårvagnen. Då trängde sig redan omkring 25 000 registrerade cyklar fram i gatuvimlet, med masstillverkning hade allt fler råd. De första trafikpoliserna ställdes ut just år 1900 för att ta fast de som trampade fram för fort.

Vid sekelskiftet fanns visserligen färre än 10 bilar, men redan 1909 hade antalet stigit till 624. Då var också antalet cyklister omkring 60 000. Ett av dessa tidiga motorfordon var den första ambulansbilen som sjukvården tog i bruk 1902, till

stor lättnad för många sjuka som slapp fraktas i skakiga hästdroskor. Sedan gick det snabbt – 1925 fanns 9 000 motorfordon, 1930 var de 17 800 och stadsplanerarna började alltmer anpassa staden efter bilarna.

Befolkningen växte också i rask takt. År 1900 hade staden 300 000 invånare, de var 340 000 år 1910. Efterhand växte också respekten för människovärdet och ett nytt säkerhetstänkande fram. Nya förorter skapades, nya sjukhus byggdes där människor bodde.

< Målmedveten trängsel på 30-talets Vasagatan.

Fullsatt i det tidiga 1900-talets hästskjutsar.

Generöst med plats för bilar framför SÖS huvudentré.

Ambulans med fyra bårar, bilden tagen 1942.

De nya eldrivna spårvägarna kunde förflytta många människor och ett tätt nät av linjer mellan den centrala staden och förorterna byggdes ut. Men snart stod det klart att gatorna inte räckte till. Den 1 oktober 1933 öppnades en nybyggd tunnel under Södermalm mellan Slussen och Skanstull för snabbare spårvagnstrafik.

Bandelen fick namnet Tunnelbanan och blev första etappen av tunnelbanenätet. Dess första del, sträckan Slussen–Hökarängen, invigdes 1950 efter ett decennium av hårda politiska diskussioner. Beslutet togs 1944 och ansågs mycket djärvt.

»SNART STOD DET KLART ATT GATORNA INTE RÄCKTE TILL. 1933 ÖPPNADES EN NYBYGGD TUNNEL UNDER SÖDERMALM.«

Ingen annan stad i världen med under en miljon invånare hade dittills vågat sig på ett så stort trafikprojekt.

När den tidens spårvägar lades ner 1967 började pendeltågstrafiken moderniseras. SL tog över ansvaret för den lokala tågtrafiken i länet från SJ. Den första nutida pendeltågslinjen Södertälje södra–Stockholm C–Kungsängen startade 1968.

Nu fanns alltså en rad färdmedel för den växande befolkningen och staden anpassade kvarter, gator och service till den nya tiden. Bland annat kunde sjukhus planeras och byggas i ny omfattning, även utanför innerstaden. Karolinska Solna nåddes med bil, Danderyd med t-bana, Karolinska Huddinge med först pendel och sedan även med t-bana. Till och med Södersjukhuset på toppen av ett berg var tillgängligt med de nya starka bussarna.

Fram till mitten av 1900-talet samsades bilar och cyklar. Vid andra världskrigets slut cyklade nästan hälften av alla stockholmare till arbetet. I dag, när cyklarna åter är populära, använder cirka en miljon människor cykel i Storstockholm – men endast omkring 10 procent tar den till och från jobbet.

En bil står i genomsnitt parkerad 95 procent av all tid. Den behöver två p-platser, en vid start och en vid slutdestinationen. En standardparkeringsplats kräver drygt tjugo kvadratmeters yta. En miljon bilar i Stockholmsområdet skulle alltså ta en enorma ytor i anspråk – om det nu inte vore så väl att många bilar kan samsas och byta plats med varandra.

Trots många försök att minska bilismen, exempelvis genom trängselskatten och fler och bredare cykelvägar, ökar fortfarande antalet bilar.

Modern parkering – platser med laddstolpar.

Tunnelbanan gjorde det möjligt att bygga Danderyds sjukhus, långt från stadskärnan.

Det är ett vägande skäl bakom Locums och Stockholms läns landstings parkeringspolicy som, enkelt uttryckt, går ut på att få ned onödiga bilresor till sjukhusen. Patienter och akuta ärenden prioriteras, tillsammans med platser med laddstolpar för eldrivna tjänstebilar, medan andra besökare och personal får parkera längre från entréerna. Cykling och kollektivtrafik prioriteras.

Den nya cykeltrenden fortsätter att växa och strömmarna av cyklister liknar snart dem som fyllde Stockholms gator för hundra år sedan. Allt fler bilister väljer att använda bilpool. Bussarna kör på biogas eller el. Även om transportbehovet växer med folkmängden tycks det ändå som att miljöpåverkan kan sänkas. Och till den utvecklingen bidrar även parkeringspolicyen för att nå landstingets miljömål. ❁

BESTÄLLNING
Driften hjälper till med många mindre uppdrag. Locum Kundtjänst på www.locum.se

fråga locum >

Controller med koll

Vad innebär din roll?

– En verksamhetscontroller arbetar med budget, prognos och uppföljning. Vi följer upp avvikelserna och rapporterar till förvaltning och ledning så att de kan fatta rätt beslut. I mitt jobb gäller det att vara noggrann och det krävs att man har skinn på näsan och vågar ifrågasätta saker.

Vad gör ni en vanlig dag?

– Vi tittar så gott som dagligen på intäkter och kostnader, undrar vi över något så frågar vi verksamheten. Vi är med i uppstart och avslutning av projekt. Mycket tid går åt till att analysera månadsboksluten, där vi går igenom siffrorna och säkerställer resultatet. Till det kommer en del ad hoc-frågor, det kan vara att någon undrar hur man konterar en faktura.

Vad är det riktigt roliga i jobbet?

– Det är att kunna göra bra analyser, att kunna förmedla vart en verksamhet är på väg och vilka beslut som behöver tas. I förlängningen betyder det att våra hyresgäster får en bättre arbetsmiljö och väl fungerande vårdfastigheter.

Blir människor irriterade på dig?

– Det finns säkert de som tycker att jag är jobbig, eller att jag alltid ställer jobbiga frågor. För mig är det viktigt att skapa en relation med förvaltarna och ta del av deras verklighet ute i vårdfastigheterna. Jag vill ha koll på vad som händer och inte bara sitta på kontoret och titta på siffror.

Har du lika bra koll på din egen ekonomi som Locums?

– Jag kollar min ekonomi och mitt sparande varje dag. Det råd jag brukar ge är att man ska ha stenkoll på sina fasta utgifter och ständigt försöka få ner dem, de ska utgöra max femtio procent av lönen. Sedan ska man prioritera sitt sparande och ha tydliga mål för det. Dessutom, lyssna inte på andras investeringsråd, ta reda på saker själv.

Emma Jansson
Ekonomiconroller

BILD CAROLA BURETORP

klara projekt >

BILD FOTOGRUPPEN SÖS

Södersjukhuset > Patientmåltider från grunden

I januari invigdes ett nytt kök på Södersjukhuset. Det är en tillbyggnad om 1 070 kvadratmeter som gör det möjligt att laga patientmåltiderna från grunden på sjukhuset. Köket erbjuder ett brett utbud av rätter och en flexibel meny som anpassas både efter säsong och patienternas behov.

BILD ERIK BRANTAS

S:t Görans sjukhus > Psykiatrisk heldygnsvård

Tidigare administrativa lokaler har byggts om till tjugo vårdplatser för psykiatrisk heldygnsvård. Fokus har varit patientens behov av integritet, samtidigt som man har försökt skapa en öppen atmosfär med många kontaktytor mellan patient och personal.

Danderyds sjukhus > Närakut öppnad

Närakut Danderyd, som drivs av SLSO öppnade den 1 februari. Där, på den nya

närakuten, kan vuxna och barn få hjälp med akuta sjukdomar och olycksfall. Ombyggnaden startade i oktober 2017.

Södersjukhuset > Försörjningsbyggnad klar

I mars togs en försörjningsbyggnad, som är en del av Framtidens SÖS, i bruk. Den rymmer flera vitala funktioner för hela Södersjukhuset, bland annat godsmottagning och sop- och tvättsug.

BILD ALIKI BARTHOLF

Karolinska Solna > Dagoperativ barnverksamhet

Barn med frakturer, ljumskbräck och liknande enklare diagnoser kan nu på Karolinska sjukhusområdet i Solna få dagkirurgi och komma hem samma dag. Kirurgin ges i lokaler i Q-huset, kompletta med pre- och postoperationsavdelning, som har byggts om och renoverats för att möta dagens krav på strålsäkerhet, liksom en god miljö för patienter, anhöriga och medarbetare. Sjukhuspersonalen har varit med och utformat de nya dagoperationssalarna och in i det sista pågick finliret med att göra lokalerna lekfulla och färgglada, vilket går som en röd tråd genom avdelningen.

Läs mer: www.locum.se

Den nio meter höga skulpturen lyftes in på en av innergårdarna. BILD MÅRTA NORD

Karolinska Huddinge >

FÖRSTA KONSTVERKET MONTERAT

Det första konstverket som ska pryda den nya behandlingsbyggnaden vid Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge har installerats. Den nio meter höga betongskulpturen signerad Anders Sletvold Moe placerades på en av innergårdarna mellan det befintliga sjukhuset och den nya byggnaden.

Installationen var omfattande på grund av gestaltningens storlek och form. Lyftkranar och konstverkets olika delar fick lyftas in på innergården med hjälp av en tornkran. Sammanlagt krävdes det många timmars arbete för att få den stora betongskulpturen på plats.

– Det är ett spännande delpro-

jekt att följa och en milstolpe för oss i projektet att det första konstverket är på plats. Gestaltningen kommer att skådas av många patienter, vårdpersonal och besökare i framtiden, säger Fredrik Hagel, projektområdeschef för Huddinge sjukhusområde.

Betongskulpturen, *Unfolded solid Skape* av Anders Sletvold Moe, har ett strikt geometriskt formspråk som förbinder skulpturen med den omgivande byggnaden. Materialvalet betong bidrar också till att koppla samman arkitekturen och konsten. Skulpturens höjd blir en orienteringspunkt som kan ses från olika nivåer och riktningar i byggnaderna som omger innergården.

Skulpturen är uppbyggd som en fyrkantig kolumn där varje sida har sin egen färg. Genom att blanda olika pigment i betongen blir det ett färgschema i materialet, med fem olika valörer från nästan vitt till svart. Den ljusaste färgen återfinns i skulpturens bas. De fyra olika färgerna på sidorna av skulpturen bidrar till att definiera riktningar om var man befinner sig på sjukhuset när man tittar ut genom fönstren till gården.

Den nya behandlingsbyggnaden för intervention, operation och röntgen tar nu form. Byggnaden rymmer 29 000 kvadratmeter och den första patienten beräknas tas emot under 2019. 🌱

/ MÅRTA NORD

aktuella projekt >

Södersjukhuset >

Nytt tankställe för helikoptrar

En bränslecistern och ytterligare en helikopterplatta ska byggas vid Södersjukhuset. Arbetet, som startar i vår, görs på uppdrag av Stockholms läns landsting, för att säkra en god operativ förmåga i regionen.

Rosenlunds sjukhus >

Nyrenoverat för närakut

Under april får Stockholm ytterligare en närakut. Rosenlunds sjukhus kommer då att kunna ta emot patienter i nyrenoverade lokaler – med röntgenutrustning och möjligheter till provtagning. Närakuten ska hållas öppen alla dagar 8–22 och avlasta Södersjukhusets akutmottagning från olycksfall och akuta besvär som inte är livshotande.

BILD LEIF ENGSTRÖM

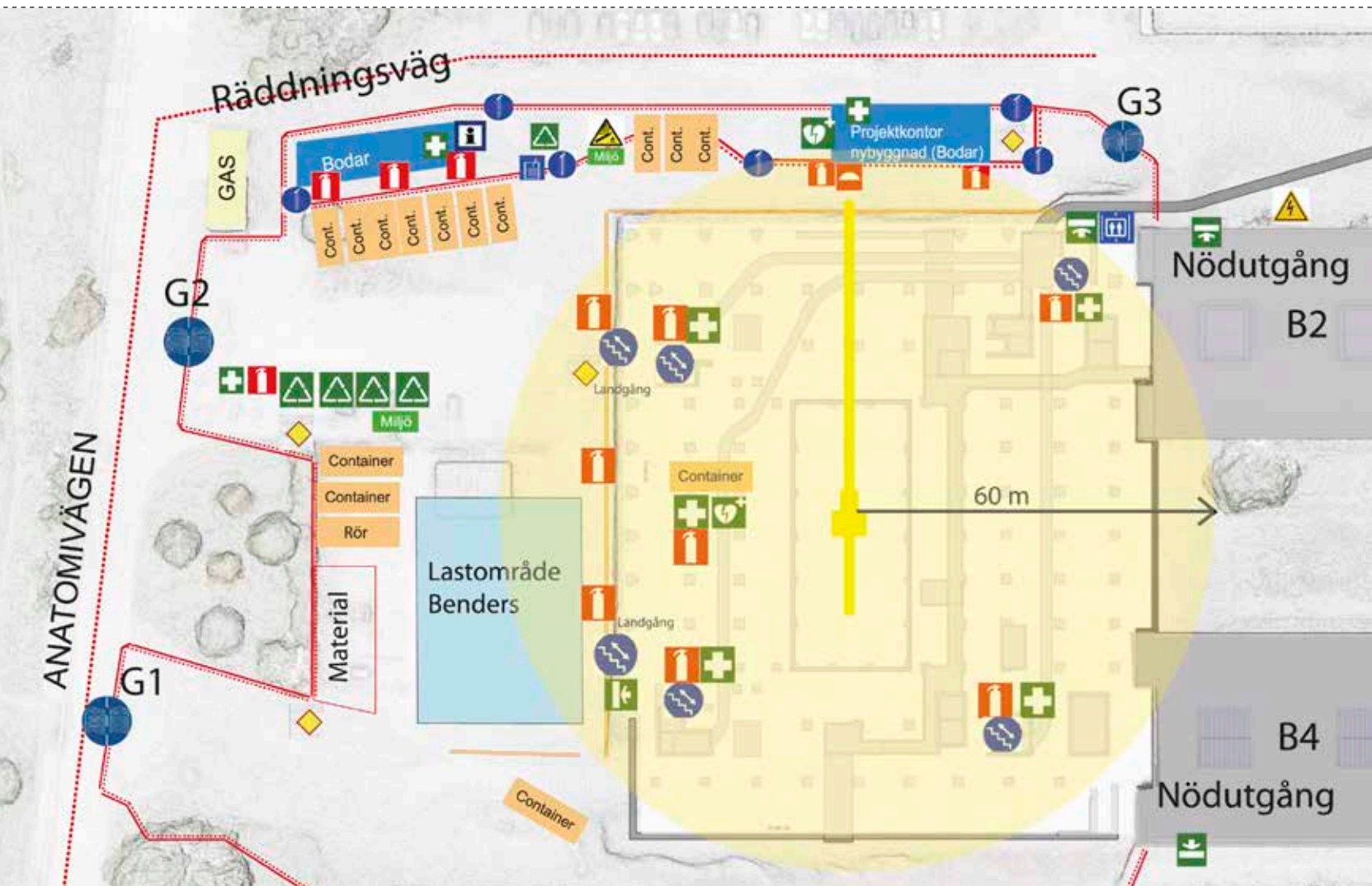
Danderyds sjukhus >

Ombyggnad för talklinik

De tekniska systemen i Byggnad 04, en av de äldre byggnaderna på området, är i behov av modernisering. Den tekniska upprustningen och fönsterbyten görs som ett förberedande arbete inför den ombyggnation som påbörjas våren 2018. Målet är att talkliniken ska kunna flytta in i nya anpassade lokaler sommaren 2019.

Arbetsplatsdispositionsplan [arbetsplatsdispositionsplan]

Subst. Förkortning: APD-plan. Ett sätt att systematisera planering och kommunikation för arbetsordning och logistikflöde på en byggarbetsplats i syfte att maximera effektivitet och säkerhet.

En APD-plan innehåller allt det viktiga som de som jobbar på en byggarbetsplats behöver känna till. Optimala placeringar bidrar till ökad effektivitet och säkerhet.

Det är entreprenören som ansvarar för att en APD-plan anslås på arbetsplatsen och – inte minst – kommuniceras tydligt till alla som arbetar på bygget. Här skrivs och ritas in sådant som var personalutrymmen, containrar, lyftanordningar ska stå, vilka vägar transporter ska ta, var brand- och sjukvårdsutrustning ska placeras,

hur tillfällig el och vatten ska dras och så vidare.

En APD-plan brukar också delas upp i delar. Det skapas separata planer för olika våningsplan i den byggnad som uppförs liksom speciella planer för exempelvis brandskydd eller i händelse av en olycka. På större byggplatser måste APD-plan tas fram i samråd med chefen för närmaste flygplats för att bland annat säkerställa hur kranar får placeras med hänsyn till inflygningszoner.

En APD-plan upprättas också i syfte att minimera risken för olyckor. Det är därför viktigt att den kommuniceras

tydligt och visualiseras med hjälp av internationella symboler eftersom de personer, ofta flera hundra, som arbetar på byggen vanligen kommer från skilda språkområden.

Därmed är det också viktigt att varje APD-plan uppdateras allteftersom bygget framskrider och platsens utformning förändras. Det är olika förutsättningar, och därmed olika typer av risker för olycksfall, mellan exempelvis fasen då grunden grävs, då själva byggnaden uppförs och sedan då alla installationer görs. 🌱

/ GUNNAR VON SYDOW

- Fordonsgrind
- Gånggrind
- 🌀 Trappa
- 📌 Anslagstavla
- 🚪 Hiss
- 📌 Informationstavla
- 🏠 Återsamlingsplats
- 🚪 Nödutgång
- 🏠 Källsorteringsstation
- 🏠 Hjärtstartare
- 🏠 Förstahjälpen
- 📌 Belysningsmast
- ⚠️ Gas
- ⚠️ Högspänning
- 🚧 Brandskyddsanordning
- 🚒 Brandsläckare
- G1, G2, G3 Grind
- Räddningsväg
- Inhägnad